

פניני מבשר טוב

ליקושי אמרים מתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א
מביאלא

פרשת חוקת

יכול להרגיש טעם בתורה ובמצוות. ורפואתו היא לעמול ולייגע את עצמו בתורה ובמצוות בלי טעם ובלי חשק בבחינת חוק. דכמו שהוא עבר עבירות מתוך עונג, כן הוא מוכרח לעבוד את השם יתברך בתורה ובתפילה בלי טעם. וכאשר יעבוד אף ללא טעם כי אם בחוקה, יתבטל ממנו הטעם והעונג שהיו לו מהעבירות, ויזכה עם הזמן להרגיש טעם במצוות, ושיהיה לו תענוג מהתורה.

תורת בין הזמנים פ"ז

זאת חוקת התורה - שקיום התורה ק צריך להיות בבחינת חוקה

דבר אל בני ישראל ויקחו אליה פרה אדמה תמימה. (י"ב ב)

הנה כתב רש"י: "ויקחו אליך - לעולם היא נקראת על שמך, פרה שעשה משה במדבר". וכוונתו במה שאמר "לעולם נקראת על שמך", רצה לומר: שכל הפרות כולם היו נקראים על שמו של משה רבינו, ולא רק הפרה שנעשית במדבר.

תיקונו של הנהגה מעבירות להתייגע בתו"מ בלא טעם וחשק

זאת חקת התורה. (י"ט ב)

וראיתי בספר אמרי יהושע להרה"ק מפאריסוב זצוקלה"ה, שהנהגה התורה קרויה 'חוק', וכדכתיב 'זאת חקת התורה'. ומה הכוונה חוק - שהוא בלי טעם. ואיתא במדרש [במדבר רבה י"ט ו] שהקדוש ברוך הוא אמר למשה 'לך אני מגלה טעמי תורה, אבל לאחרים חוקה'. היינו שרק למשה רבנו נתגלה הטעם של פרה אדומה, אבל לאחר לא. ומה הטעם לכך.

ומבאר שם דמשה רבנו ע"ה היה איש אלוקי שכולו רוחני. ומכיון שהיה אדם רוחני, יכול היה לקיים את כל התורה עם טעם ותענוג. אבל אותם האנשים הפחותים שנהנים מעבירות, אינם יכולים שיהיה להם טעם בתורה. והתיקון של אותם האנשים הוא לעבוד את השם יתברך וללמוד בלי טעם, ואי אפשר לגלות להם את הטעם, משום שזהו תיקונם. עכתוד"ק.

והיוצא מדבריו, שמי שרחמנא לצלן נהנה מעבירות, הרי זה נותן בו ארס ואינו

הקדושה סם החיים היא לעוסקיה, ועל ידה אפשר להתעלות במדרגות גבוהות לעבודת השם יתברך, מכל מקום אותה תורה עצמה, סם מוות היא למסלפיה ומעקמיה.

וכמאמר המגיד הקדוש מקדו'נין זצוקללה"ה: על מאמר הגמרא בקדושין [ל:]: "בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין". שיכולה התורה עצמה להיות תבלין ליצר הרע ח"ו, להטעים ולייפות בה מערומיו ופיתוייו להכשיל האדם, ולחצוב לו בורות נשברים.

אכן כבר מאז בריאת העולם נתן הקב"ה לאדם, את כח הבחירה בין טוב לרע, וכח הבחירה להגיע למדרגות גבוהות, וכמו כן בכוחה שיבוא האדם לטעות, עד שמגיע לשאול תחתית...

והנראה לבאר בזה בעזה"ת, שיסוד זה של 'חוקה', אינו במצות פרה אדומה בלבד, אלא שייך בכל התורה כולה. שצריך לקיימה בבחינת חוקה, שעל אף היות מצוותיה מבוארות ומאירות לאדם בטעמן והשגת שורשן, אף על פי כן צריך לעשותם וכו',

ומטעם זה, נקראת הפרה אדומה על שמו של משה רבינו, משום שצורך הכרחי הוא לכוחו ומידתו של משה רעיא מהימנא, לטהרת הפרה אדומה, כמו שיבואר.

כי מדה היתה במדותיו של משה רבינו, שלמרות כל השגותיו הגדולות, ומדריגת נבואתו העצומה שהשיג, עם כל זה נשארה בו תמיד בחינת התמימות הפשוטה של עשיית רצון קונו יתברך, ללא שום מטרה נוספת או השגת תכלית מסוימת רוחנית או

אלא על כרחך צריך לומר בביאורו של מדרש זה, שאף שמשה רבינו בעצמו לא עשה את הפרה אדומה, בכל זאת נקראת על שמו, משום שכוחו של משה רבינו הוא הנצרך לטהרתה של הפרה, ולכן נקראת הפרה על שמו לדורות.

ובזה צריך ביאור, לאיזה מדה ממדותיו של משה רבינו ע"ה נצרכים אנו, עד שבלעדיה לא תהיה טהרת הפרה. [וכו'].

ידוע שבמשך כל הדורות, היו המינים והאפיקורסים מוכיחים שיטתם מן התורה הקדושה. למן הצדוקים הקראים והבייתוסים, שהיו בזים לדברי חכמים, ובונים את דרכם הנפסדת מן התורה הקדושה, על ידי שהיו מזייפים ומסלפים את פסוקי התורה הקדושה כפי רצונם. וכן היה בכת שבתי צבי ימ"ש, שהיה מסלף ומעקם דברי תורתנו הקדושה, ומפרשה בדרך כפירה גמורה ומוכיח כפי שיטתו הטמאה עפ"ל. וכן היה במשך כל הדורות שהיו המשכילים מוכיחים השקפותיהם ודעותיהם על פי יסודות תורתנו הקדושה כדי לקנות לב העם, שלא הרגישו במרמתם זיופם וסילופם. שלולי שהיו מסלפין דבריהם מהתורה הקדושה לא היתה יכולה להיות להם השפעה על עם ישראל, ובודאי שפשוטי עם ישראל לא ילכו שלא בדרך התורה הקדושה שמושרשת היא בעם בישראל, ורק על ידי שהעמידו ויסדו את שיטתם מן התורה הקדושה יכלו להטעות עם רב רח"ל.

ונמצאת תורה זו, סם המות לעוסקיה, וכל באיה לא ישובון, שאף שהתורה

ע"י שמאמין בצדיק – כך יוכל להשפיע עליו
וַיִּדְבֹר הָעַם בְּאַלְקִים וּבַמְשָׁה. (כא ה)

שיסוד אמונה בצדיקי הדורות, צריך להיות לעולם, להאמין שלעולם יכולים להשפיע, והוא המבואר במכילתא [בשלה]: "ויאמינו בה' אם במשה האמינו ק"ו בה'. בא זה ללמדנו, שכל מי שמאמין ברועה נאמן – כאילו מאמין במי שאמר והיה העולם. כיוצא בדבר אתה אומר "וידבר העם באלקים ובמשה", אם בה' דברו קל וחומר במשה. אלא זה בא ללמדך: שכל מי שמדבר ברועה נאמן, כאילו מדבר במי שאמר והיה העולם". ע"כ.

וזהו מכיון שהאמונה ברועה נאמן – הוא המשפיע שפע עולמית. ואם יש לו אמונה בצדיקים, בוודאי שעל ידי זה יהיה אותה בחינת אמונה בהשם יתברך. ממוצא הדברים אתה למד: שמוכרח להיות אמונה במשה רבינו עליו השלום, ובכל צדיק שהוא בבחינת אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא, וכך בוודאי יכולים להשפיע שפע רב ברוחניות וגשמיות.

ומבואר שיסוד אמונה במשה רבינו עליו השלום, כמו כן הוא בכל צדיקי הדורות, הוא אמונה שבך יאמינו לעולם. היינו שבכוחם, כפי שהוא האמת, להסיר חרון אף וזעם השם יתברך, ולעורר רחמים וחסדים מגולים לעולם, בין בחייהם, ובין שהם בגנוי מרומים.

אמנם ראשית דבר, צריך שיהיה לאדם נגיעה כל שהיא אל הצדיק, על ידי התדבקות בדרכיו ובהנהגותיו. וכמו שנתבאר שאי אפשר להיות לו שייכות ונגיעה לצדיק אמת בעולם האמת, לקבל

גשמית, או השפעת איזו השפעה לעולם, – אף שבדואי נעשה ונפעל כל זה בכח תורתו ומצוותיו – מכל מקום נשאר תמיד ביסוד כוונתו הפשוטה: "לעשות נחת רוח לבוורא יתברך שמו".

וכנוסח שתקנו חכמינו ז"ל בתפילה [תפלה שחריית לשבת]: "ישמח משה במתנת חלקו, כי עבד נאמן קראת לו כליל תפארת בראשו נתת לו וכו'". שעל אף מתנת חלקו העצומה – שכל התורה כולה נתנה על ידו וכליל תפארת שניתן בראשו, עם כל זה נשאר בבחינת 'עבד נאמן' – לה' ולתורתו הקדושה.

בזה יובן מה ש"לעולם נקראת על שמך", שצריך תמיד לקיימה באותו כח ורצון שהיה בו במשה רבינו ע"ה, ובכח ההתבטלות העצום שהיה בו במשה רבינו, שזה יסוד ענינה של פרה אדומה לעשותה כחוקה וגזירה, היפך השגת והבנת האדם, בהיפוך הלכותיה המטהרת טמאים ומטמאת טהורים.

ובחינת 'עבד נאמן', השריש לנו משה רבינו ע"ה לדורות עולם, שיעשו הפרה תמיד בכוחו ומידתו הלזו של ביטול כל השגות והידיעות, והכל יהיה לעשות רצונו יתברך.

ולכך משה רבינו היה היחידי שזכה שנתגלה לו טעמה של מצות פרה אדומה, מאחר שאצלו לא נפסד מעלת החוקה על ידי ידיעת טעמה של המצוה, ואף אחר השגתו הגדולה בטעמה של מצווה זו, נשארה אצלו כחוק מאת המלך יתברך שמו, וכמו שנתבאר שעל אף מדרגותיו העצומים נשאר בבחינת 'עבד נאמן'.

ס"ג פרשת חוקת ובלק, לוגאנו תשס"ג

הילולא דצדיקיא

שקוע בשקר וכזב.

השפעה ממנו ברוחניות וגשמיות - אם הוא

תורת רבוה"ק

זאת חקת התורה אשר צנה ה' לאמר. (יט ב)

וביאר מרן הארון עדות זי"ע, בדברי רש"י שהביא מרבי משה הדרשן 'תבוא אמה ותקנח' - שכשם שהאמה רחמניה בשעה שמנקה את בנה מטינופו, הרי שהיא עצמה באה לידי טינוף, כך 'תבוא פרה' - שמטהרת טמאים ומטמאה את העוסקים בה, ותטהר את ישראל.

ולא ה'יה מים לעדה ויקהלו על משה. (כ ב)

סיפור ממרן הבעל שם טוב הקדוש זי"ע שהיה מורגל בפיו של מרן אדמו"ר זיע"א החלקת יהושע, כפי שסיפר הרה"ק מקאמארנא ב'נתיב מצותיך': פעם אחת נסע מרן הקדוש ר"י בעש"ט עם תלמיד במקום שמם מאוד, ואין מים מצויים, והתלמיד צמא, ואמר לרבינו אני צמא מאד, ולא השיבו, ואחר כך כשהיה בצער השיבו: אתה מאמין שברגע שברא הקדוש ברוך הוא העולם ראה אז כל זה והכין לך מים לשתות. והשיב התלמיד אני מאמין באמת, ונסעו מעט, וראו שגוי אחד נושא שני כלים מים על כתיפיו, ונתנו לו מה ושתו, ושאל לו הבעל שם טוב מה זה שאתה נושא כאן מים במדבר שמם. והשיב הגוי, השר שלי נשתגע פתאום, ושלחני אחר מים למעין אחר ג' פרסאות, ואמר מרן לי: ראה השגחתו יתברך שבשבי"ך כל זה. וכל זה ראה ברגע של בריאת העולם.

וידבר העם פאלקים ובמשה למה העליתנו וגו' פי אין להם ואין מים. (כא ה)

מרן היהודי הקדוש זי"ע ביאר את הפסוק (ישעיה מא יז) "הענינים והאביונים מבקשים מים ואין", שכוונת הנביא, כי עם ישראל מבקשים דברי תורה המשולה ל'מים', ביחד עם הכרת הנותן, ביחד עם 'אין' - והוא שיבינו שמצידם אין לומר כוחי ועוצם ידי, רק שיכירו שהכל הוא מאת השי"ת, ואומר הנביא בסוף הכתוב "אני ה' אענם אלקי ישאל לא אעזבם". (מי השילוח ישעיה)

פי אש יצאה מחשבון וגו'. (כא כח)

כתב מרן הדברי בינה זי"ע, כי בפסוק זה יש רמז לעבודת השי"ת, שעבות האיש הישראלי צריכה להיות גם כן בבחינת 'חשבון'. שידע ויבין באיה מדה הוא עומד, ומה תיקן בעולם. ולאיהז דבר נשלח להעולם הזה. וזהו ענין אומרם ז"ל במסכת בבא בתרא [עח:], על הפסוק 'כי אש יצאה מחשבון', תצא אש ממחשבין חשבוננו של עולם, ותאכל את שאינם מחשבים. כי באמת כאשר האדם עומד ממיטתו בבוקר, צריך לקשר ראשו ומחשבתו לשורש העליון ברוך הוא, שיהיה דבוק במחשבתו כל היום רק ביראתו ואהבתו יתברך, ועל ידי זה יוכל לילך לבטח דרכו כל היום בעניניו הגשמיים - שיהיו כולם מכוונים לבחינת הרצון העליון, ולא יאבד ח"ו החשבון שבשבילו נברא. כי הראש מקדש כל האברים, וממנו נמשך חיות ושפע עליון על כוחותיו הגשמיים וגופניים. (פר' במדבר עמ' ב)